

A BLOKKLÁNC TECHNOLÓGIA ÉS LEHETŐSÉGEI AZ MNB SZEMSZÖGÉBŐL

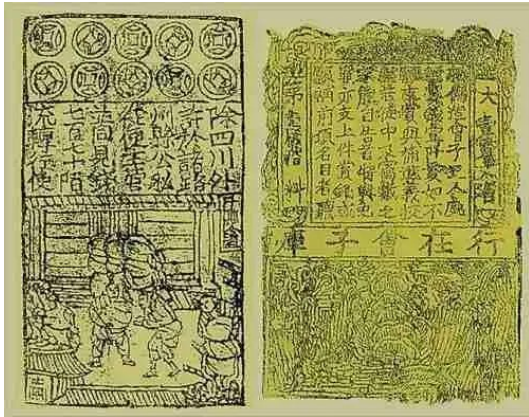
A PÉNZÜGYEKBEN AZ INNOVÁCIÓNAK MINDIG IS FONTOS SZEREPE VOLT, AHOL A TECHNOLOGIA EGYRE FONTOSABB SZEREPET JÁTSZOTT

11. század, Szecsuan, Kína

Jiaozi, az első papír pénz

(több száz évvel megelőzi a világ többi részét)

15. század, Medici Bank

Kettős könyvelés

1860-as évektől, USA & Európa

Transzatlanti kábelek, telegráf, telefon

1900-as évek, USA

Új termékek kapcsán új pénzügyi megoldások

1960-as évektől, USA & Európa

ATM, hitelkártya, SWIFT

1980 - 2000-es évektől

Blokklánc és a Bitcoin

A DECENTRALIZÁLT PÉNZÜGYEK ALAPÖTLETE NEM ÚJKELETŰ, VALAMINT AZ EHEZ SZÜKSÉGES TECHNOLÓGIA IS KORÁBBRA NYÚLIK VISSZA

**1983: DigiCash,
David Chaum**

**1992: Proof of Work,
Cynthia Dwork és
Moni Naor**

**1997: Hashcash,
Adam Back**

**1998: bit gold,
Nick Szabo**

**2008: Bitcoin,
Satoshi Nakamoto**

**1991: Blockchain,
Stuart Haber és
W Scott Stornetta**

**1994: Okosszerződés,
Nick Szabo**

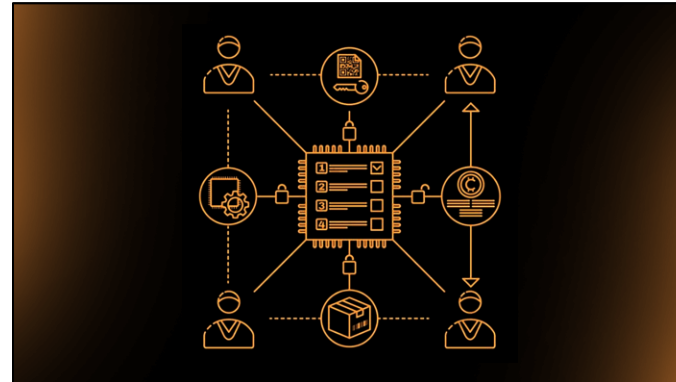
**1998: b-money,
Wei Dai**

**2002: Hashcash & b-money,
Adam Back**

Kriptoeszközök

Okoszerződések

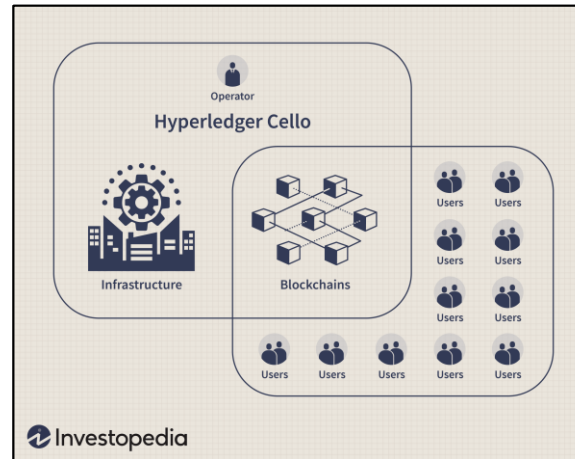
Stablecoins

NFT

DeFi

Blockchain-as-a-Service

Metaverzum

A BLOKKLÁNC-ALAPÚ MEGOLDÁSOK SZÁMOS HATÉKONYSÁGOT NÖVELTŐ TULAJDONSÁGGAL BÍRHATNAK

Nincs szükség bizalomra a felek között, a technológia biztosítja ezt

Visszakövethető, transzparens és elvileg megváltozhatatlan

Okos-szerződések alkalmazása

Dezintermediált, peer-to-peer

Kriptográfiával biztosítja a privát jelleget

Nagy, időben változó adatbázisokhoz kínál egyidejű hozzáférést

Blokklánc technológia

Pénzügyi felhasználási esetek

Pénzügyi teljesítés és elszámolások

- Határon átnyúló tranzakciók
- Delivery-vs-payments
- Okosszerződések (pl. közjegyzői hitelesítés, szállítói elszámolások)
- Klíring

Pénzügyi szolgáltatások blokkláncon

- Trade Finance
- Lízing
- IoT-alapú biztosítások
- Digitális hitelezés
- DeFi

Fejlett adatrögzítés, -kezelés, nyilvántartás

- Hatóságok közötti adatmegosztás
- AML/KYC ellenőrzések, digitális személyazonosság
- Fedezeti nyilvántartások, platformok (pl. ingatlan-nyilvántartás és bejegyzés)
- Data marketplace

Kibocsátás, kereskedés blokklánc alapokon

- Kötvény kibocsátás
- Kibocsátások szervezése
- Fizikai eszköz-tokenizáció
- Digitális tőzsde
- NFT-k

CBDC

- Innováció, piaci verseny ösztönzése
- Pénzügyi bevonódás erősítése
- Határon átnyúló tranzakciók
- Back-up rendszer
- + számos egyéb lehetséges szempont...

1. Digitálisan versenyképes pénzügyi rendszer

- **Ügyfélközpontú, kényelmes, digitális szolgáltatások a bankok, biztosítók aktív szerepvállalásával**
- Fejlett rendszerek, adatalapú, digitális működés
- Együttműködések új szereplőkkel (neobankok, FinTech-ek)

2. Decentralizált pénzügyi szolgáltatások (DeFi) és kriptoeszközök

- **Közvetítők nélküli, peer-to-peer szolgáltatás-értékesítési modellek és kriptoeszközök elterjedése**
- Platformok és fejlett, adatalapú ökoszisztémák, aktív online piacér
- Innovatív, digitális, pénzügyi rendszeren kívüli fizetőeszközök

3. Digitális jegybankpénz (DJBP) megjelenése

- **Innovatív és biztonságos, széles körben elérhető jegybanki pénz a digitális korban**
- A pénzügyi rendszer magjában a DJBP, privát pénzek eköré épülnek
- DJBP rendszerre történő innovatív pénzügyi szolgáltatások fejlesztése

FEJLETT TECHNOLOGIÁKON ALAPULÓ BANKRENDSZERI MŰKÖDÉS

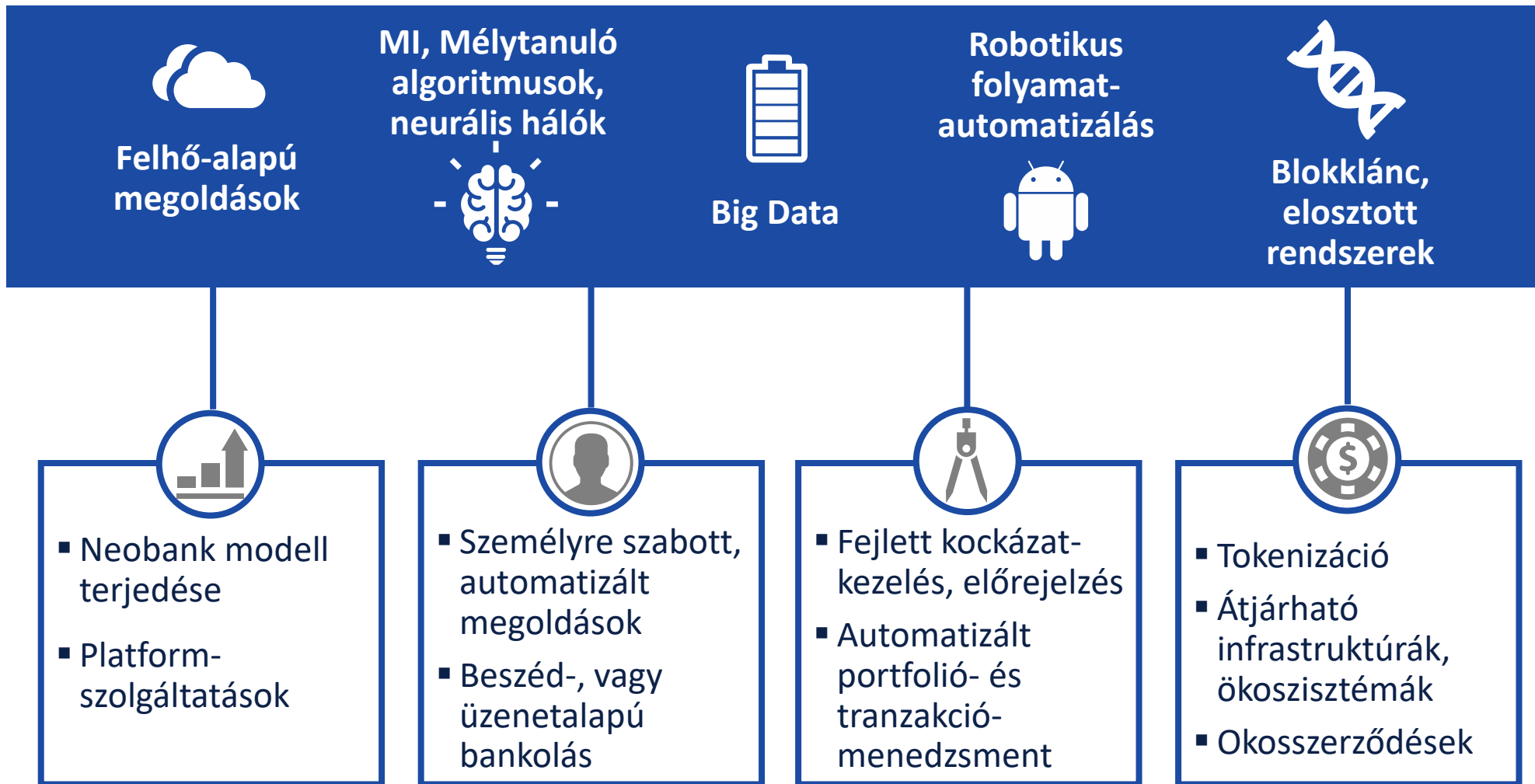
MIT JELENT EGY BANK A DIGITALIZÁCIÓ KORÁBAN?

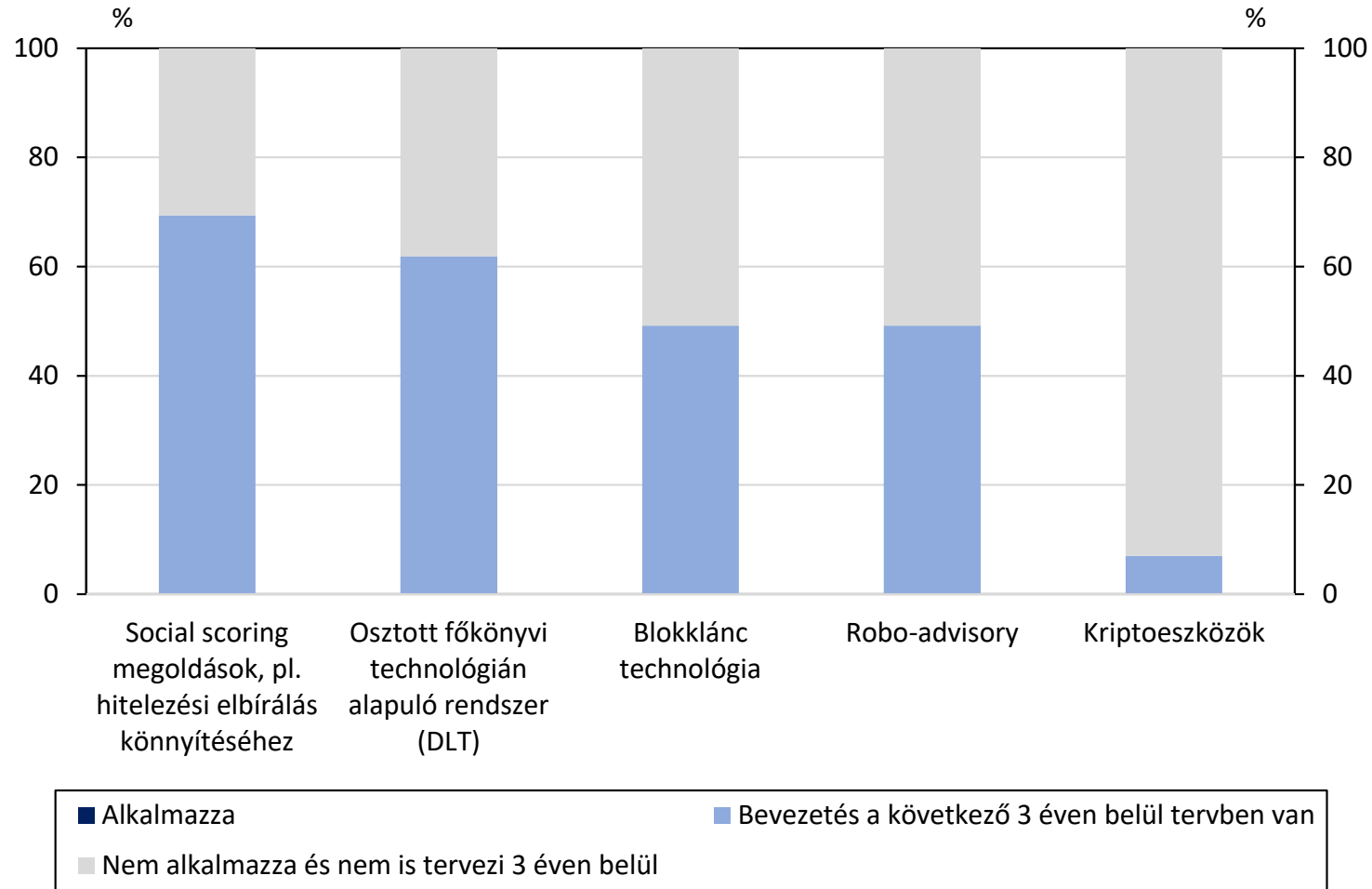
VS

A PÉNZÜGYI SEKTORBAN AZ EGYRE KIFORROTTABBÁ VÁLÓ INNOVATÍV TECHNOLOGIÁK TOVÁBBI MEGÚJULÁSÁT EREDMÉNYEZHETIK AZ IPARÁGNAK

TÖBB INNOVATÍV TECHNOLÓGIÁVAL PÁRHUZAMOSAN A HAZAI BANKOK A DLT ÉS BLOKKLÁNC ALAPÚ MEGOLDÁSOK BEVEZETÉSÉT IS TERVEZIK KÖZÉPTÁVON

Egyes, innovatív technológiai megoldások mennyire elterjedtek a hazai nagybankok körében (2022)

KRIPTOESZKÖZÖK ÉS A DECENTRALIZÁLT PÉNZÜGY

ÉRTELMEZHETŐ-E PÉNZKÉNT A BITCOIN?

I.

Értékmérő funkció

Jelentős, időnként extrém volatilitás

Adott áru/szolgáltatás esetében értékmérőként való alkalmazása problémás

II.

Csereeszköz funkció

Általánosan nem elfogadott

Nem kiemelkedően gyors tranzaktálás

Adott esetben jelentős tranzakciós díjak

III.

Felhalmozási eszköz funkció

Nem kellően likvid piac

Nincs állam, nincs jegybank mögötte

Biztonság?
Binance, Bitfinex, Quadriga...

Félretett pénz elvesztése
„Brain” wallet

BTC kevésbé pénz, inkább spekulatív befektetési eszköz jellege van

A DEFI RELEVÁNS PÉNZÜGYI PIACI IGÉNYEKRE IGYEKSZIK VÁLASZT ADNI

- *7/24 digitális pénzügyi és befektetési piacok*
- *Automatizáció, hatékonyság*
- *Fizetőeszköz: kriptoeszköz és stablecoin*

- *Globális, országhatárokon átívelő piacok*
- *Újfajta szolgáltatások*
- *Széleskörű fedezetbevonás*
- *Pénzügyi bevonódás*

- *Peer-to-peer*
- *Alacsony költségek*
- *Elosztott kockázatviselés, döntéshozatal*
- *Anonim, pseudonim*

Problémák:

- *Likviditáskezelés nem megoldott*
- *Fogyasztó- és befektetővédelem hiánya*
- *Panaszkezelés hiánya*
- *Kiberfenyegetettség*

A kínai szabályozás fokozatosan egyre szigorúbb lett

2013

Pénzintézetek nem bonyolíthatnak le Bitcoin-tranzakciókat

2017

ICO-k és a hazai kriptotőzsdék betiltása

2019

A bitcoinbányászat „nemkívánatos” iparágnak minősítése

2021

Kriptoeszközökkel való kereskedés és bányászat betiltása

Az egyesült államok is elindult a digitális eszközök szabályozása irányába

Elnöki rendelet a digitális eszközök szabályozási lépéseiről (2022. március 9.)

- Pénzügyi piaci, stabilitási kockázatok
- Energiafogyasztás
- Versenyképesség fokozása
- Nemzetbiztonsági kockázatok
- Nemzetközi bűnüldözés
- Globális elvek és szabványok

Az egységes európai kriptoeszköz szabályozás (MiCA) elfogadási folyamata elindult

Kriptoeszköz kibocsátás és forgalmazás a klasszikus befektetési eszközök mintájára

Egységesen definiált eszközkategóriák

- kriptoeszköz
- asset-referenced token
- e-money token
- utility token

2022. március 14. Európai Parlament szavazása

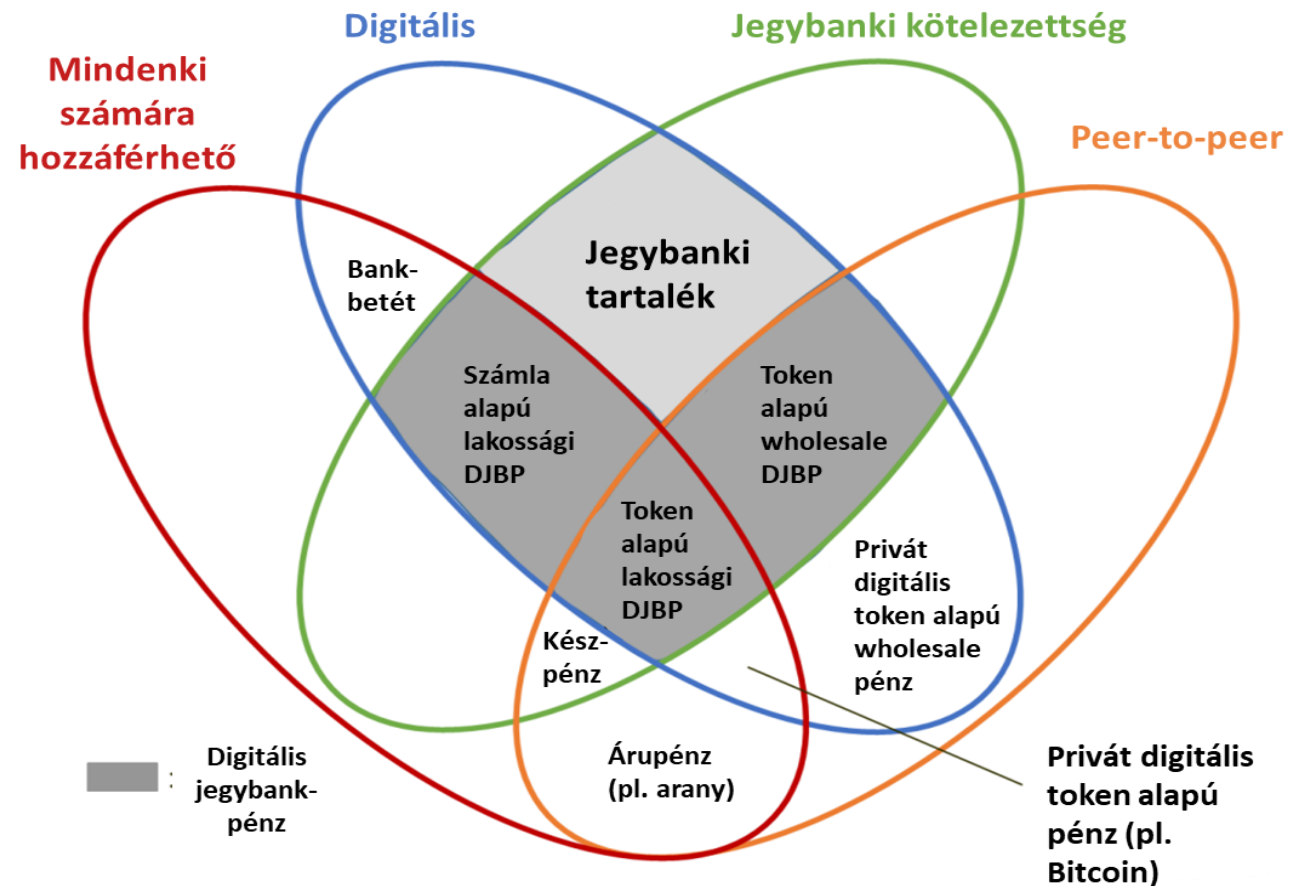

Háromoldalú egyeztetések

DIGITÁLIS JEGYBANKPÉNZ, A PÉNZ JÖVŐJE?

„Központi bank által kibocsátott pénz digitális formája, mely különbözik a tradicionális tartalék és elszámolási számláktól”

A DJBP BEVEZETÉSE TÖBB TÁRSADALMI CÉL MEGVALÓSULÁSÁT IS TÁMOGATHATJA

A pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, a pénzügyi tudatosság fejlesztése

Innováció ösztönzése, piaci verseny erősítése

Fizetési piac hatékonyságának javítása (pl. határon átnyúló tranzakciók esetében)

Digitális csatorna az állami ösztönzőknek, a monetáris politika hatásosságának növelése

A fekete gazdaság visszaszorítása

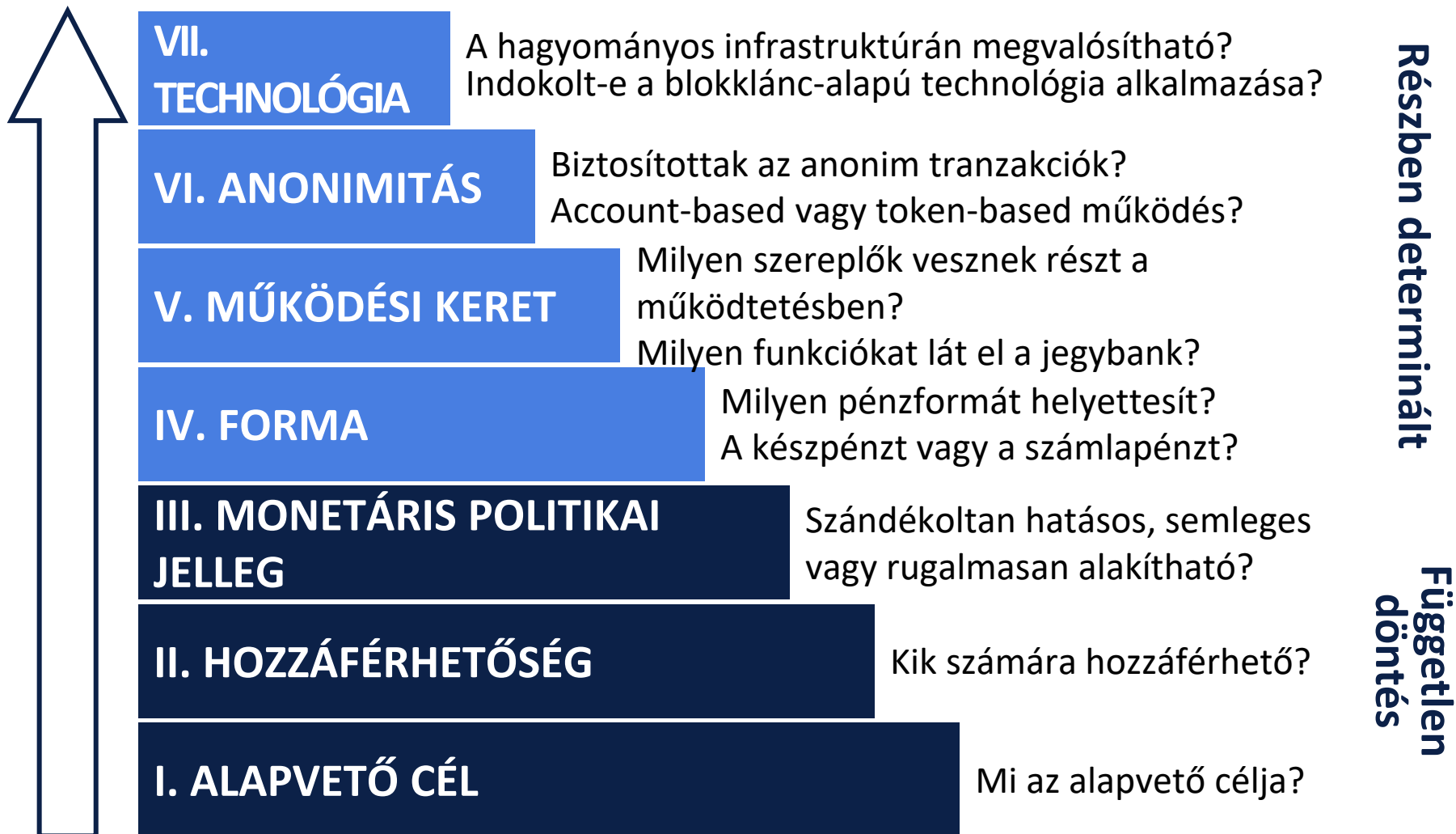

Fizetési eszköz és rendszer robusztus működtetése és annak biztosítása krízishelyzetekben is

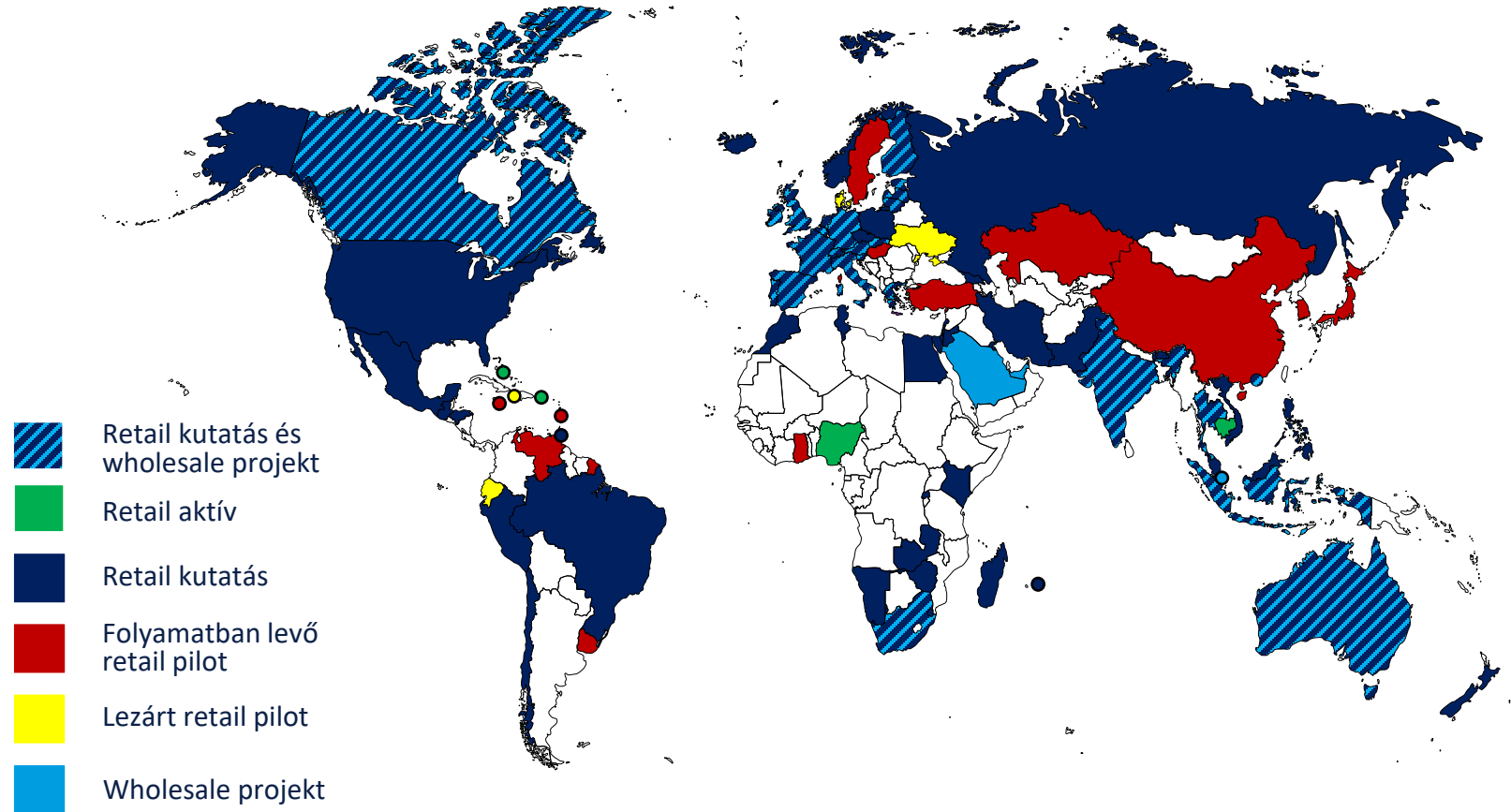

Kockázatmentes jegybankpénzhez való hozzáférés biztosítása

DÖNTÉSI „LÉPCSŐK” EGY DJBP-RENDSZER TERVEZÉSE KAPCSÁN

GLOBALISAN EGYRE TÖBB JEGYBANK VIZSGÁLJA A DJBP LEHETŐSÉGEIT, DE CSAK KEVÉS VALÓDI TESZTELÉS VAN

A DJBP bevezetésére országonként eltérő igények lehetnek, így a megvalósuló DJBP rendszer által nyújtott lehetőségek is tág határok között mozoghatnak

Megjegyzés | A folyamatban lévő retail pilot megjelölés a legtöbb esetben technikai megoldás tesztelését jelenti piaci szereplők bevonásával.

Elvárások

- 10 000 TPS
- 95%-a a tranzakcióknak 5, 99%-a 10 másodpercen belül végbemegy

A hagyományos, TARGET azonnali fizetési rendszer (TIPS) és infrastruktúra alkalmas-e a digitális euro bevezetésére?

- 40 000 TPS
- Tranzakciók 95%-a 0.8 másodperc alatt végbement

Összekapcsolható egy központosított rendszerben működő főkönyv és (egy vagy több) elosztott főkönyvi technológián (DLT) alapuló decentralizált platform?

- Technológiai szempontból lehetséges az összekapcsolás, lehetővé teszi az olyan innovatív funkciókat, mint például a programozhatóság, miközben kihasználja a meglévő infrastruktúrákat
- Nem vizsgáltak teljesítményt, de várakozásaik szerint megfelel az elvárásoknak

Blokklánc alapú platform alkalmas a digitális euro megvalósítására?

- 15 000 TPS, skálázható akár 325 000 TPS-ig
- Tranzakciók 95%-a 3 másodperc alatt végbement, további tesztelés során 1.3 másodpercre csökkent

Képes a digitális euro offline fizetési lehetőségét és egyéb funkciókat biztosítani?

- Offline fizetések műszaki szempontból megvalósíthatók, de az offline eszközöknek egy ponton újra szinkronizálniuk kell az online főkönyvvel
- Tovább vizsgálandó dupla költségek kockázata, illetve a limitek alkalmazása offline használatnál

- Boston Fed & MIT közös kezdeményezése
- Nyílt forráskódú, moduláris, bővíthető tranzakció-feldolgozó rendszer
- **Elvárások:** 5 másodperc alatti elszámolás, 100 000 TPS

Az első architektúra a validált tranzakciókat blokkokba rendezi.

- A tranzakciók több mint 99%-át tartósan 2 másodperc alatt, a legtöbb tranzakciót pedig 0,7 másodperc alatt teljesítette.
- A sorba rendezés azonban szűk keresztmetszetet eredményezett, amely körülbelül 170 000 TPS maximális teljesítményt eredményezett.

Második architektúra párhuzamosan dolgozza fel a tranzakciókat több szerveren, de az összes tranzakció sorba rendezése így nem valósul meg.

- A tranzakciók 99%-a tartósan egy másodperc alatt, a legtöbb tranzakció pedig fél másodperc alatt ment végbe.
- 1,7 millió TPS
- Úgy tűnik, hogy több szerver hozzáadásával lineárisan skálázódik.

EGY WHOLESALÉ DJBP TOVÁBB FEJLESZTHETI MIND A BANKKÖZI, MIND A HATÁRON ÁTNYÚLÓ ELSZÁMOLÁST

Hatékonyabb,
ellenállóbb és
biztonságosabb
pénzügyi
rendszer

Wholesale DJBP
alkalmazásának
lehetséges előnyei

✓ 0-24 elérés

✓ Programozhatóság,
okosszerződések

✓ Költséghatékonyság,
likviditás-
optimalizálás

✓ Transzparencia

✓ Közvetlen elszámolás
(KSZF, levelező bankok
kiiktatása)

✓ Interoperabilitás

Fejlett országok

Jól működő, kiépített
fizetési rendszer
Fejlett bankközi és
tőkepiaccal

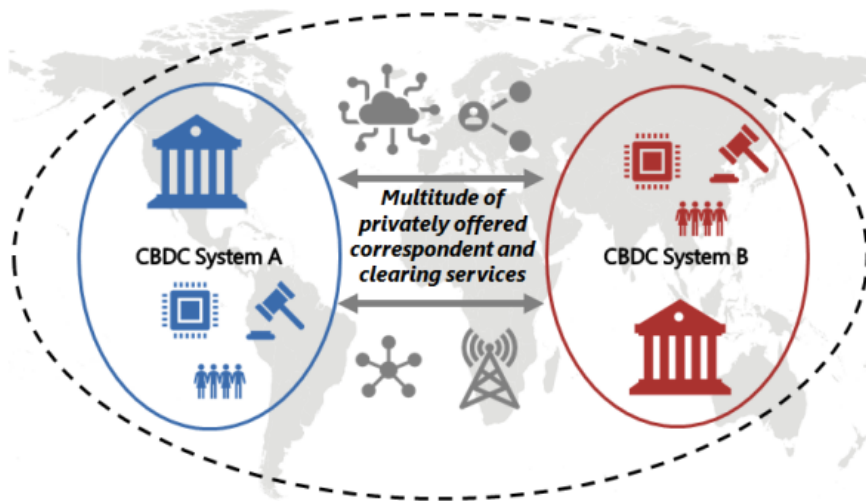
Feltörekvő, fejlődő
országok

Kevésbé kiépített és inkluzív
fizetési rendszer
Fejletlen bankközi
és tőkepiac

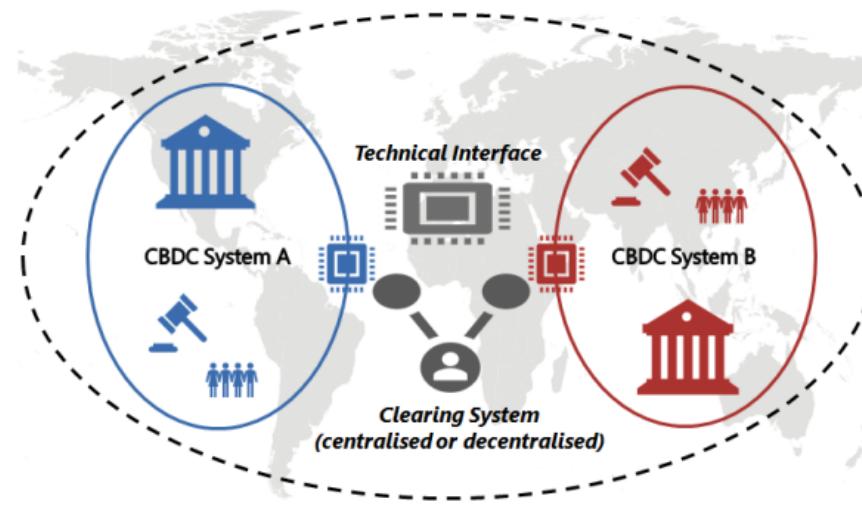
Wholesale DJBP & Retail DJBP

A BIS HÁROM MODELLT AZONOSÍTOTT A HATÁRON ÁTÍVELŐ DJBP RENDSZEREK LEHETSÉGES ÖSSZEKÖTÉSÉRE

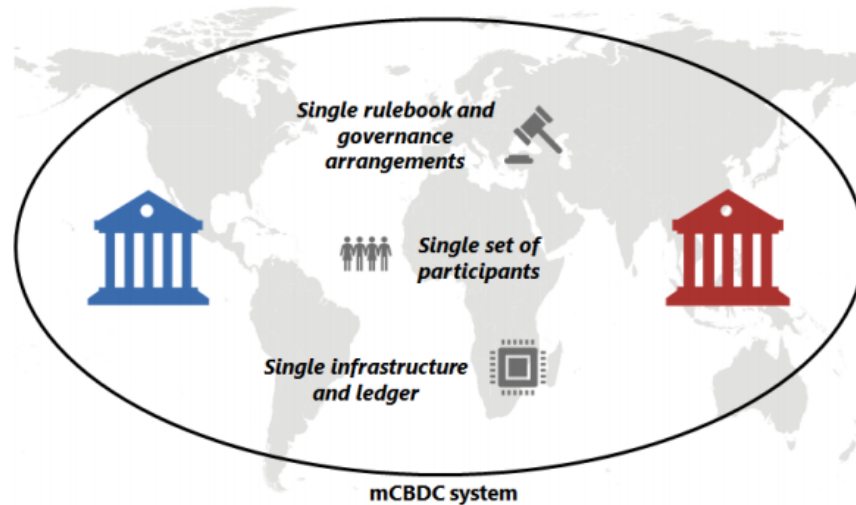
Model I – Kompatibilis DJBP rendszerek

Model II – Összekapcsolt DJBP rendszerek

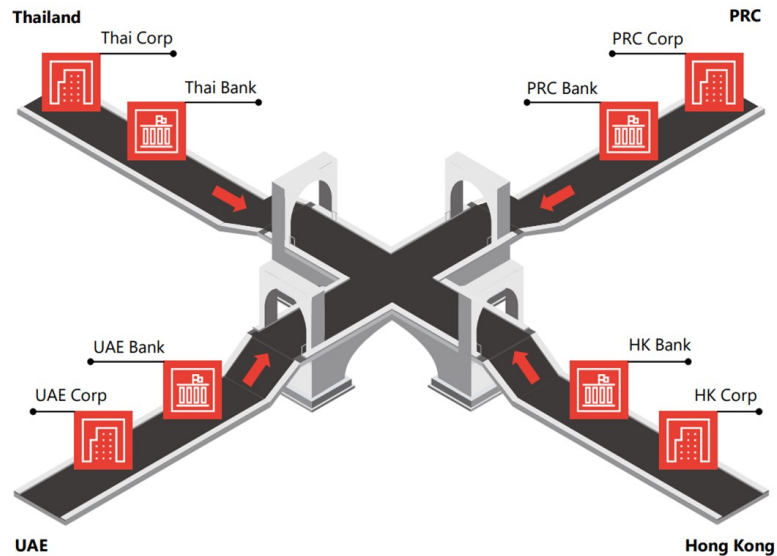

Model III –
Egyetlen mDJBP rendszer

Legend

- Technical infrastructure
- Rulebook and governance arrangements
- Participation criteria
- Payment system (solid line)
- Payment arrangement (dotted line)

- Hyperledger Besu
 - Privacy group-ok:
 - Publikus: fő csoport, mindenki a tagja
 - Privát: a jegybank és adott ker. bank
 - Bilaterális: ker. bankok közötti + jegybank, ha szükséges
- Rugalmas integrálhatóság a meglévő fizetési rendszerekbe (pl. RTGS) vagy más DJBP platformokhoz.

Második fázis teszteredményei (közös multi-DJBP rendszer):

Sebesség		Költség	
3-5 nap	➔	2-10 másodperc	
		6.38%	➔ akár 50%-os csökkenés

MNB PILOT PROJEKTEK ÉS JÖVŐBELI TERVEK

2021 júliusában az MNB publikálta átfogó,
DJBP tematikájú tanulmánykötetét:
Egy új kor hajnalán – Pénz a XXI. században

A DJBP-t érintő fő kérdések

Elméleti
megfontolások

Az innovatív eszköz
esetleges létrehozása
mögött álló motivációk

A legfontosabb gyakorlati
kérdések

Az új pénzforma
adta lehetőségek

A tanulmánykötet nemzetközileg is egyedülálló, hiszen a DJBP lehetséges formáinak koncepcionális kérdései mellett kitér azok monetáris politikai, pénzügyi stabilitási és pénzforgalmi hatásainak, illetve infrastrukturális megvalósítás kérdéseinek bemutatására is.

AZ MNB PILOT PROJEKTJEI SOKFÉLE TERÜLETEN ADNAK LEHETŐSÉGET A TESZTELÉSRE

Retail DJBP

MNB Digitális
Diákszéf app

- A DJBP alapvető funkcióinak tesztelése korlátozott keretek között
- Bélyegek gyűjtése és beváltása ajándékokra

DJBP
funkció
tesztelése

Bloklánc- tesztelés

Pénzmúzeum
App

- A bloklánc technológia jegybanki alkalmazásainak feltérképezése
- Tesztelési és üzemeltetési tapasztalatok

Technológiai
lehetőségek
feltárása

Wholesale DJBP

BME-MNB
DJBP
prototípus

- Platform biztosítása az innovatív pénzügyi megoldásokra
- Hazai bankokkal együttműködések

Okos-
szerződések
használata a
pénzügyek-
ben

Cross-border DJBP

Dunbar
Projekt

- Lehetőség a határon átnyúló tranzakciók hatékonyságának javítására
- Az EU-ból az első között jegybanki tag az MNB

Nemzetközi
kooperáció
a DJBP
területén

I. Új csatorna a Pénzmúzeummal és a pénzügyekkel kapcsolatos tartalmak megjelenítésére, az interaktív múzeumi élmény növelésére

Google Play

II. Innovatív lehetőség az újszerű blokklánc alapú technológia gyakorlati tesztelésére - dedikált jegybanki NFT kibocsátási platform és digitális érmeregiszter

AZ APPLIKÁCIÓBAN KVÍZEK KITÖLTÉSÉVEL NFT-K NYERHETŐK, MELYEK AZ MNB PRIVÁT BLOKKLÁNCÁN KELETKEZNEK ÉS TÁROLÓDNAK

Játssz kvízek kitöltésével!

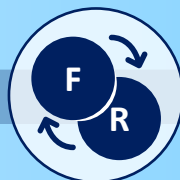
Az MNB határozza meg az elérhető NFT-k számát

Nyerj és gyűjts NFT-eket, amelyek a FORINT 6 betűjét képviselik!

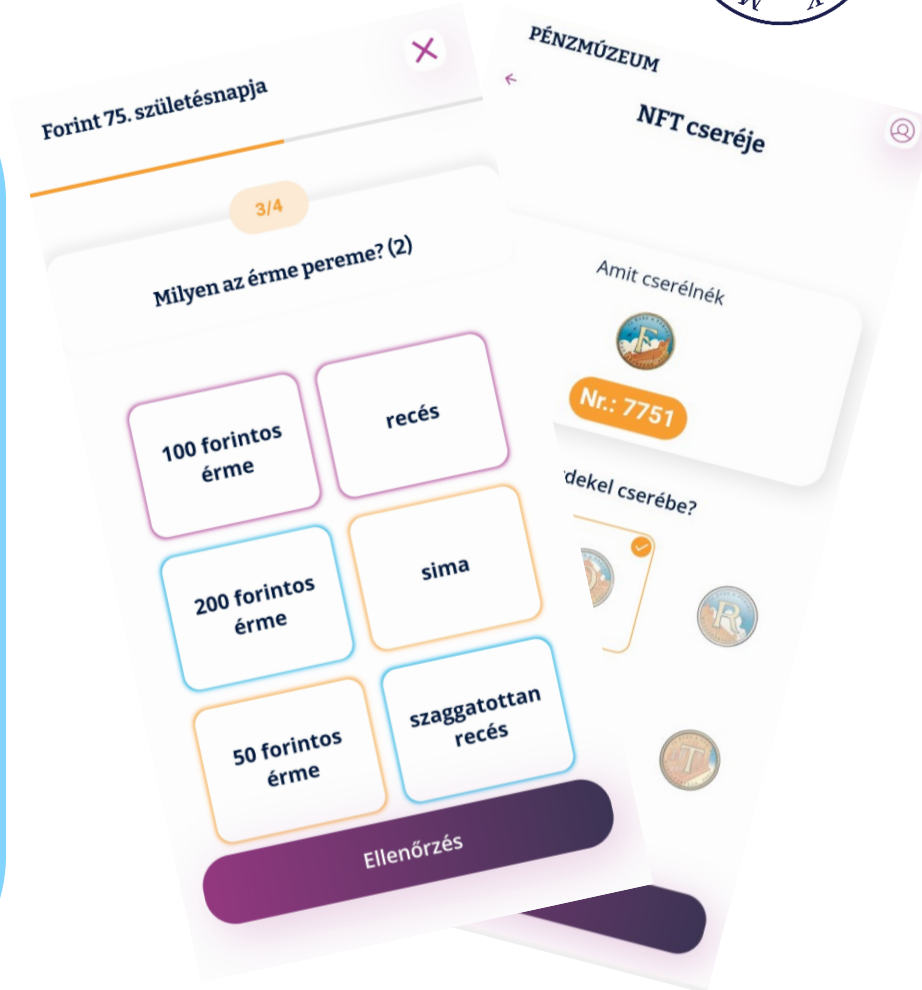

Az NFT-k automatikusan egy új blokkba kerülnek

Cserélj a hiányzó NFT-k (betűk) megszerzéséhez!

A tranzakciók rögzítése a láncban új blokkok létrehozásával történik

AZ MNB CSATLAKOZOTT A DUNBAR PROJEKTHEZ, AMI AZ EGYIK ELSŐ NEMZETKÖZI „WHOLESALE” DJBP KEZDEMÉNYEZÉS

Cél: Kidolgozni és tesztelni egy többszereplős együttműködés keretében az egyedi, nemzeti DJBP-k használatát a határon átnyúló elszámolásoknál.

Közös DJBP platform a BIS Innovation Hub koordinálásában

Pénzügyi intézmények által végrehajtott közvetlen tranzakciók tesztelése

Blokklánc technológia alkalmazása

A pilot projekt résztvevői:

South African Reserve Bank

BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

RESERVE BANK
OF AUSTRALIA

Monetary Authority
of Singapore

A jelenleg már aktív fázisban lévő projekthez az MNB és a Banque de France megfigyelőként csatlakozott az EU-ból

MNB ÉS BME EGYÜTTMŰKÖDÉSE RÉVÉN KIDOLGOZÁSRA KERÜLT EGY BLOKKLÁNC ALAPÚ WHOLESALÉ DJBP PROTOTÍPUS

A projekt az MNB és BME együttműködéseként fut

X

Saját blokklánc alapú wholesale DJBP modell fejlesztése

A blokklánc technológia és az okosszerződések használatának tesztelése a pénzügyekben

A projekt második szakaszában kereskedelmi banki partnerek bevonása

Az MNB már több magyar kereskedelmi bankkal is egyeztetett az együttműködésről

Több potenciális use case is felmerült: autólízis, trade finance, faktoring

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!